

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 019957 17 Uvp
Banjaluka, dana 22. avgusta 2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Duška Bojovića, članova vijeća, uz učešće zapisničara Sanje Oraščanin, u upravnom sporu po tužbi tužioca S.R. iz S., Republika Hrvatska, kojeg zastupa punomoćnik J.T., advokat iz B., protiv rješenja tuženog Fonda, broj: ... od 04. novembra 2016. godine, u predmetu ostvarivanja prava na srazmjerni dio starosne penzije, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 019957 16 U od 29. maja 2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 22. avgusta 2019. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova spora za sastavljanje zahtjeva za vanredno preispitivanje presude, u ukupnom iznosu od 1.316,25 KM, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, stavom 1. izreke, odbija se tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tuženog, stavom 2., odbacuje kao nedozvoljena tužba protiv prvostepenog rješenja isti broj od 06. septembra 2016. godine i stavom 3. izreke, odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom se odbija žalba kao neosnovana, protiv rješenja Filijale tuženog B. isti broj od 06. septembra 2016. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbija se zahtjev tužioca za priznavanje prava na srazmjernu starosnu penziju, uz obrazloženje da tužilac na dan podnošenja zahtjeva ima navršenih 64 godine i 10 mjeseci života i ukupan penzijski staž koji iznosi 14 godina i 10 dana, pa da ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju, propisane odredbama članova 41. do 43., u vezi sa odredbama članova 177. do 178. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 134/11, 82/13 i 103/15, u daljem tekstu: Zakon o PIO).

U obrazloženju pobijane presude sud cijeni zakonitim osporeni akt, jer u ovom slučaju nisu ispunjeni zakonom propisani uslovi za priznanje prava na starosnu penziju, zbog čega je pravilno žalba odbijena. Neosnovan je prigovor da je tužilac uplatio doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za sporni period od 01. januara 1991. godine do 12. januara 1992. godine, jer te uplate nisu evidentirane u odgovarajućoj evidenciji tuženog. Da zahtjev tužioca nije osnovan proizlazi iz uvjerenja tuženog o izmirenim doprinosima za PIO od 08. jula 2016. godine i uvjerenja od 14. decembra 2016. godine, prema kojima za period od 01. januara 1991. godine do 12. januara 1992. godine doprinosi nisu uplaćeni. Kako tužilac u

vrijeme podnošenja zahtjeva ima navršenih 64 godine i 10 mjeseci života i ukupan penzijski staž iznosi 14 godina i 10 dana, da nije ispunio uslove propisane odredbama Zakona o PIO, za priznavanje prava na srazmjernu starosnu penziju.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u članu 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je za sporni period od 01. januara 1991. godine do 12. januara 1992. godine, uplatio doprinose i to se može utvrditi uvidom u priznanicu označenu brojem 3., koja je priložena spisu predmeta, iz koje se vidi da je platio iznos od 8.080 dinara na ime poreza i doprinosa iz ličnog dohotka za 1991./1992. godinu, građana opštine Banjaluka. Taj dokaz sud u presudi nije cijenio, nego je samo konstatovao da uplata nije evidentirana u evidenciji tuženog, a logično je da je uplata evidentirana, da u tom slučaju tužilac ne bi podnosio tužbu. Smatra da je tuženi bio obavezan da se očituje na priznanicu broj 1., prema kojoj je evidentirana uplata iznosa od 555,40 dinara i uplatnicu broj 2., na iznos od 367,80 dinara, te da je sud bio dužan u cilju utvrđivanja potpunog i pravilnog činjeničnog stanja da zatraži izjašnjenje tuženog. Tim uplatnicama je izvršena uplata na račun broj: ... a uplata po uplatnici 3., koja nije priznata izvršena je na isti račun, pa je tužena bila dužna da prizna i tu uplatu, a sud da usvoji tužbu. Kako nije na taj način odlučeno, da je presuda zasnovana na povredama iz člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači i tužba uvaži, a tuženi obaveže na naknadu troškova upravnog spora.

U odgovoru na zahtjev tuženi osporava navode zahtjeva, jer je prvostepeni organ utvrdio da doprinosi za sporni period nisu plaćeni, zbog čega se taj period ne može računati u penzijski staž, jer se po članu 24. Zakona o PIO, u staž osiguranja sa efektivnim trajanjem računa vrijeme koje osiguranik, poslije 15 godine života, proveo u obaveznom i dobrovoljnom osiguranju, za koje je uplaćen doprinos. Tuženi ostaje kod razloga iz osporenog akta, jer su cijljeni svi žalbeni navodi, pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje i dato jasno obrazloženje i pravni osnov za odluku, pa predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu članu 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je postupak za ostvarivanje prava na srazmjernu starosnu penziju pokrenut po zahtjevu tužioca koji je podnesen dana 18. marta 2016. godine, putem Hrvatskog nosioca osiguranja. Utvrđeno je da je tužilac rođen 11. maja 1951. godine i da je na dan podnošenja zahtjeva imao navršenih 64 godine i 10 mjeseci života i da ukupan penzijski staž iznosi 14 godina i 10 dana, u koji je uračunat staž osiguranja navršen u bivšoj BiH od 17. maja 1984. godine do 31. decembra 1990. godine, s prekidima, što iznosi 6 godina, 7 mjeseci i 10 dana, u Hrvatskoj staž osiguranja za period od 06. marta 1972. godine do 18. maja 1972. godine neprekidno, što iznosi 2 mjeseca i 13 dana i u Njemačkoj staž osiguranja za period od 01. januara 1974. godine do 30. aprila 1992. godine, s prekidima što iznosi 7 godina i 5 mjeseci. U ukupan penzijski staž nije uračunat staž za period od 01. januara 1991. godine do 01. januara 1992. godine, jer nisu uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje. Kod tako utvrđenih činjenica, prvostepeni organ zaključuje da tužilac ne ispunjava uslove za ostvarivanje prava na srazmjernu starosnu penziju, u smislu članova 41. do 43., u vezi sa članovima 177. do 178. Zakona o PIO, zbog čega zahtjev odbija kao neosnovan. Osporenim aktom se žalba odbija. Presudom se tužba odbija i održava na snazi osporeni akt.

Pobijana presuda je pravilna i na zakonu zasnovana.

Sporna je činjenica da li tužilac kod tuženog ima navršen staž osiguranja za period od 01. januara 1991. godine do 01. januara 1992. godine, jer od toga zavisi da li kod tuženog može ostvariti pravo na srazmjerni dio starosne penzije. Prvostepeni organ utvrđuje da je za sporni period tužilac bio prijavljen na obavezno osiguranje, ali da nisu uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, zbog čega u ukupan penzijski staž nije uračunat staž osiguranja za taj period.

Penzijski staž na osnovu kojeg se ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, prema članu 22. Zakona o PIO, obuhvata staž osiguranja i poseban staž. Po članu 24. istog zakona, u staž osiguranja sa efektivnim trajanjem računa se vrijeme koje je osiguranik, poslije navršene 15. godine života, proveo u obaveznom i dobrovoljnom osiguranju, za koji je uplaćen doprinos.

S obzirom na utvrđene činjenice da je u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava tužilac imao 64 godine i 10 mjeseci života i 14 godina i 10 dana staža osiguranja, ispravan je stav da nisu ispunjeni uslovi za priznavanje prava na starosnu penziju propisani članom 41. Zakona o PIO, po kojem pravo na starosnu penziju ima osiguranik kada navrši 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja, a niti uslovi iz člana 42. stav 1. Zakona o PIO, prema kojem osiguranik koji nema navršenih 65 godina života, ima pravo na starosnu penziju kada navrši 60 godina života i 40 godina penzijskog staža.

Tužilac tokom postupka, a niti prigovorima istaknutim u zahtjevu nije argumentovano osporio odlučne činjenice od kojih zavisi pravilna primjena materijalnog prava, samo navodi da mu je priznata uplata izvršena na račun broj: ... po priznanicama označenim brojevima 1., 2., a da uplata po uplatnici broj 3., nije priznata, iako je izvršena na isti račun, a odnosi se na uplatu doprinosa iz ličnog dohotka za 1991./1992. godinu. Ovim prigovorima nije dovedena u sumnju zakonitost osporenih akata, zato što se te priznanice odnose na uplate izvršene u korist SO Banjaluka, a ne na račun tuženog, a prema uvjerenjima o izmirenim doprinosima, za tužioca za taj period nisu uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje. Zato ovaj sud nalazi da nije bilo uslova propisanih naprijed navedenim zakonskim odredbama da se presudom tužba tužioca uvaži.

Imajući u vidu navedeno, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen članom 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka iz stava 2. izreke se temelji na članovima 49. i 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da tužilac nije uspio u sporu, ne pripada mu pravo na naknadu troškova spora, zbog čega se zahtjev za naknadu troškova odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Sanja Oraščanin

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić

Predsjednik vijeća
Svjetlana Knežević